

Abstrakt

Táto diplomová práca sa zaoberá otázkami, ktoré možno nájsť v súvislosti s bankovou reguláciou. V súčasnej dobe globalizovaného sveta zohrávajú banky ako finančný sprostredkovatelia významnú úlohu. Banky sú prítomné v našom každodennom živote a či to chceme alebo nie, uľahčujú nám každodenné operácie s peniazmi, investovanie voľných peňažných prostriedkov, ale aj požičiavanie si peňazí. Zvykli sme si na pohodlie, ktoré poskytuje ponuka a využitie rôznych bankových služieb. Rovnako dôležité sú služby bánk aj pre podniky, rôzne investičné spoločnosti a fondov, a v neposlednom rade štáty samotné (vlády). Porucha tohto systému, teraz, keď je toľko subjektov na ňom závislých, by mohla mať ďalekosiahle negatívne dôsledky. Ako ochrana proti vzniku nežiaducich následkov slúži banková regulácia a jej nástroje. S rastúcim významom bánk v našej spoločnosti, rastie tiež význam ich regulácie. Ani to však nepredstavuje dokonalú ochranu a banková regulácia môže v sebe skrývať iné nepredvídané problémy.

Táto práca na tému "Aktuálne právne otázky bankovej regulácie" odráža právny stav k 31. máju 2012 a snaží sa upozorniť na problémy, ktoré sa vyskytujú pri určitých nástrojoch bankovej regulácie. Cieľom tejto práce nie je nájsť absolútnu riešenie týchto problémov, ale skôr poukázať na to, aké existujú negatíva a v niektorých prípadoch ponúkať vlastnú predstavu o možných spôsoboch odstránenia týchto nedostatkov. Problémy zistené v tejto práci sa vyskytujú nielen u bánk a bankovej regulácie, ale aj v iných oblastiach ekonomiky, a preto môžeme niektoré problémy priblížiť na podobných javoch v iných ekonomických oblastiach. Tiež problém, ktorý sa vyskytuje u jedného z nástrojov bankovej regulácie môže podobne nastať pri inom nástroji.

Kapitálová primeranosť je jedným z najdôležitejších nástrojov bankovej regulácie a jej správne nastavenie, fungovanie a pochopenie je dôležité pre zdravý vývoj tohto odvetvia. Banky sa pri svojom podnikaní až príliš spoliehali na pravidlá nastavené v regulácii, hlavne ratingy agentúr a kvôli tejto dôvere (negatívne výberu) nerozvíjali vlastné analýzy zhodnotenia rizikovosti investícií, k čomu ich nabádal aj samotný Basel II. Na druhú stranu banky kvôli dodržiavaniu pravidiel kapitálovej primeranosti začali hľadať tiež spôsoby ako ju obísť, čo viedlo k prevádzaniu rizika pomocou produktov sekuritizácie, pri čom nemalú úlohu zohrali aj ratingové agentúry. Na finančný trh sa tak dostávali zložité produkty sekuritizácie, v ktorých boli skryté riziká, kde ich následne kupovali aj iné banky.

Zvažovať príčiny krízy na banky a ratingové agentúry by však bolo veľmi zjednodušujúce. Problémom boli tiež samotné pravidlá, ktoré neriešili problém konfliktu záujmov, nedokázali odhaliť riziká štruktúrovaných produktov a umožnili morálny hazard. Právne predpisy, ktoré boli medzičasom prijaté, alebo sú v súčasnosti implementované a plánované (pravidlá Basel III) sa snažia na tieto problémy reagovať. Výsledky tejto činnosti je stále príliš skoro hodnotiť, ale dá sa očakávať, že vplyv bude skôr pozitívny. Je tiež dôležité, aby orgány zodpovedné za prípravu pravidiel a tiež tie, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad bankami a súvisiacim sektorom neprecenili samotné pravidlá, pretože bankovníctvo nie je statické, ale sa neustále vyvíja, a tak spoločne s jeho zmenami by na zmeny mali pravidlá bankovej regulácie adekvátne reagovať tiež.

Kľúčové slová:

banky, banková regulácia, Basel, ratingové agentúry, problémy, konflikt záujmov, morálne nebezpečenstvo